

Information

Udg dato: 2008-04-29
Sektion: Første sektion
Side: 4
Oplag: 25045
Læsertal: 102000
Medietype: Landsdækkende dagblade

CISION

Cision Danmark A/S
Vestergade 18E-F
1456 København K
info.dk@cision.com
www.cision.com

FAKTA Rettigheder i Kina

Ytrings- og pressefrihed:

Ifølge Journalists Without Borders har Kina fængslet 51 'online dissident' og 31 journalister.

Dødsstraf: Kinas henrettelsesstatistikker betegnes som en statshemmelighed, men Beijing har bekræftet, at mindst 470 blev henrettet sidste år. Det er flere end noget andet land, men samtidig også et antal, der er halvt så stort som året før. Ifølge Amnesty International er grunden til det faldende tal, at Kinas højesteret siden starten af 2007 er blevet sat til at gennemgå dødsdomme afsagt på provinsniveau for at luge ud blandt uretfærdige domme. Amnesty International mener dog, at det reelle tal af henrettelser er langt større end antallet på 470, som kan bekræftes.

Foto: AP/Polfoto

Dui Hua Stiftelsen, som researcher politiske fangers forhold, anslår på baggrund af tal, som organisationen har fået fra kinesiske embedsmænd, at der sidste år blev henrettet så mange som 6.000. Dui Hua vurderer dog også, at det tal er 25-30 procent lavere end året før.

Der er 68 forbrydelser, der kan føre til en dødsstraf, bl.a. tyveri af momskvitteringer, salg af falsk medicin, underslæb og smugling. For ti år siden blev så mange som 15.000 henrettet om året ifølge udenlandske vurderinger.

Politiske fanger: Dui Hua Stiftelsen, der finkammer kinesiske kilder for at finde oplysninger om politiske fanger, vurderer, at 4.000 kinesere sidder i fængsel dømt for 'trusler mod statssikkerheden', som ifølge stiftelsen er politisk motiverede domme. Regeringens egne statistikker viser, at 742 personer blev arresteret for trusler mod statssikkerheden sidste år – en fordobling i forhold til 2005, og det højeste tal siden 1999. Antallet inkluderer ikke de sidste år fra centralt hold og uden rettergang til ophold i arbejdslejr, eksempelvis pga. deres engagement i arbejderes rettigheder. Ifølge Dui Hua bruger Kinas domstole også anklagen 'forstyrrelse af den offentlige orden' til at straffe et større antal personer for eksempelvis at være medlem af forbudte organisationer som Falun Gong, uautoriserede religiøse grupper eller for at tage del i protester mod korruption, ulovlig konfiskering af landjord eller miljøforurening.

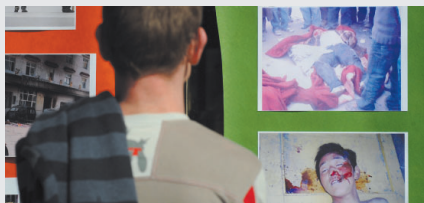

Foto: AFP/Scanpix

Tortur: FN's særlige torturrapportør var i Kina i slutningen af 2005 og konkluderede: 'Selvom det er for nedadgående, specielt i byområder, mener den særlige rapportør, at tortur fortsat er udbredt i Kina. Han hilser regeringens villighed til at anerkende den gennemtrængende brug af tortur i strafferetssystemet velkommen og de forskellige tiltag gennemført inden for de sidste år fra centralt hold og på provinsniveau for at bekæmpe tortur og mishandling. Efter den særlige rapportørs mening har disse tiltag medvirket til en stødt faldende brug af tortur inden for de sidste år.'

Religionsfrihed: Officielt kan troende udøve deres tro, så længe de anerkender, at deres religion er underlagt kommunistpartiet. Det vil altså sige, at katolikker ikke må anerkende eksempelvis Paven som deres religiøse overhoved. Ifølge Human Rights Watch fortsætter lokale embedsmænd med at undertrykke religiøse aktiviteter, som de mener er uden for det statskontrollerede religiøse system. Åbenlyse eksempler på religiøs undertrykkelse er det nuværende pres på tibetanske buddhister og muslimer i den nordvestlige Xinjiang provins, som regeringen begrundet med frygt for terrorisme og separatisme.

Menneskerettigheder vinder frem i Kina

Kina får internationale tæsk for landets manglende respekt for menneskerettigheder. Men er det i virkeligheden fair? Kineserne nyder i dag friheder og rettigheder som ville have været utænkelige for blot få år siden. Den påstand kan både Beijing og systemkritikere tilslutte sig

RETTIGHEDER
af Martin Gøttiske
Informations korrespondent

BEIJING – Eskalerende undertrykkelse, overgreb, censur og magtmisbrug. Kina er stemplet som menneskerets-skurk. Og den internationale kritik vokser i takt med, at antallet af fordømmende rapporter fra rettighedsorganisationer stiger, jo tættere vi kommer på OL i Beijing. Det, der beskrives, er et land, som lader til at synke ned i et umenneskeligt mørke.

Men er det den virkelighed, som kineserne oplever? Set med den kinesiske regerings øjne må den tiltagende kritik udefra virke mystificerende, for den kommer samtidig med, at Beijing kan fremvise et Kina, der er mere åbent og rigt end på noget andet tidspunkt under kommunisternes styre.

Punkt for punkt lader menneskerettigheder til at være blevet kraftigt forbedret inden for de sidste 30 år.

Inden for den tidsperiode er kirker, moskeer og klostre blevet genåbnet efter tvangslukningerne under Mao, og aldrig før i folkerepublikkens historie har kineserne kunne dyrke deres religion så frit som nu.

Kineserne vælger ikke direkte præsidenten, men har dog fået en lille fod indenfor den politiske proces via valgret til lokale valg.

Hvor aviser tidligere stort set blot ord for ord gengav udmeldingerne fra partiet, og præsenterede et ensformigt glansbillede af Kinas udvikling, har kommercialiseringen af landets medier skabt et pressekorps, der mere og mere giver sig i kast med emner, der ellers betragtes

som politisk følsomme. Befolkningen føler sig samtidig friere til at udtrykke sig selv – om alt fra den stigende inflation, forureningen og lokalt magtmisbrug.

Før var der ikke skyggen af et moderne juridisk system. Nu er loven blevet styrket, og antallet af henrettelser og torturtilfælde falder.

Og så går det lynhurtigt frem for befolkningens økonomiske rettigheder. Staten har løst sit greb om kinesernes hverdag. Før bestemte den, hvilket arbejde de skulle have, og bønder var forbudt at leve andre steder end i den landsby, de var født – nu kan de frit vælge arbejde, starte egen forretning og tage til byen på jagt efter et bedre liv.

Enorme fremskridt?

Kunne det i virkeligheden forholde sig sådan, at den egentlige historie ikke er rettighedernes forfald, men derimod at det så udskældte kommunistiske styre inden for de sidste årtier faktisk har ført an i en udvikling, der har skabt en hidtil uhørt stor fremgang for menneskerettighederne for en femtedel af verdens befolkning?

Det kan ikke komme bag på nogen, at det er et argument, som det officielle Kina

Korrupte embedsmænd kan ikke længere føle sig sikre på, at de kan behandle befolkningen, som det passer dem
Yu Xiaogang
kinesisk miljøforkæmper

helhjertet vil godtage. Isidste uge sagde Luo Haicai, leder af det regeringssponsorerede Kinas Selskab for Menneskeretsstudier, at Kina har gjort »enorme fremskridt« på menneskerettighedsområdet.

Men det vil måske overraske mere, at selv de kinesere, der er blevet kendte for at kritisere styret, også er klar til at understrege, at det, set i det store perspektiv, er gået stærkt fremad.

»I de sidste årtier er økonomien vokset, samfundet er meget mere frit end før. Folk kan vælge, hvilket liv de vil leve, de kan flytte fra landet til byen. Medierne er mere frie, og der er flere græsrodsorganisationer,« sagde borgerretsadvokat Xu Zhiyong til Information i sidste uge. »Jeg mener, at situationen generelt set er blevet bedre.«

Journalist Li Datong har tidligere sagt til Information, at der er klare »positive tendenser«, når det kommer til presse- og ytringsfrihed.

Han mener, at »dybden af mediedækningen er øget meget over de sidste år,« og peger på artikler i den kinesiske presse, der fortæller om situationen for de svageste i samfundet, om korruption og forurening.

»For blot få år siden ville ingen af de artikler være blevet trykt,« sagde han.

»Folk taler mere frit end tidligere. Alene det, at vi kan sidde her og diskutere Kinas censur, er fremskridt. For ville jeg risikere at blive arresteret.«

Miljøforkæmperen Yu Xiaogang mener, at det for få år siden ville have været utænkeligt, at styret ville have tilladt det voksende antal ngo'er og det langsomt styrkede civilsamfund, som nu er

med til at ændre balanceforholdet mellem magthavere og befolkningen.

»Korrupte embedsmænd kan ikke længere føle sig sikre på, at de kan behandle befolkningen, som det passer dem,« finder han.

Regeringen vil selv pege på, at der hvor Kinas største succes skal findes er i forbedringen af befolkningens økonomiske rettigheder.

Og det er med det argument i hånden, at den afviser den vestlige kritik af landets håndtering af menneskerettigheder. At løfte 400 mio. kinesere ud af ekstrem fattigdom inden for de sidste årtier, som Verdensbanken siger, regeringen har formået, er en altoverskyggende forbed-

Information

Udg dato: 2008-04-29
Sektion: Første sektion
Side: 5
Oplag: 25045
Læsertal: 102000
Medietype: Landsdækkende dagblade

CISION

Cision Danmark A/S
Vestergade 18E-F
1456 København K
info.dk@cision.com
www.cision.com

Den olympiske flamme ankom i går til Nordkorea – et af de få lande, hvor den ikke blev fulgt af vrede demonstranter – og et af de steder, hvor det står værre til med menneskerettighederne end i Kina. Foto: AP/Polfoto

kommunistpartiet rig mulighed for at påvirke retssager – hvilket det ofte benytter sig af.

Et tegn på at man uden for Kina kan være klar til at ændre på opfattelsen af udviklingen for Kinas menneskerettigheder illustreres af, at USA i år slettede Kina fra sin årlige liste over verdens største overtrædere af menneskerettigheder, men samtidig dog erkendte, at landets »overordnede menneskerettighedssituation forbliver ringe«.

USA's udenrigsministerium rubricerede Kina i kategorien »autoritære lande der gennemgår økonomiske reformer (og) har oplevet hurtigt sociale ændringer, men som ikke har foretaget demokratiske politiske reformer, og fortsætter med at nægte borgerne basale menneskerettigheder og fundamentale friheder.«

OL-tilbageskridt

Selvom menneskerettighederne overordnet har forbedret sig inden for de sidste årtier, lader det kommende OL faktisk til at have betydet et tilbageskridt.

For at vinde retten til at afholde OL lovede Beijing bl.a., at Legene ville »gavne udviklingen af vores menneskerettighedssag.«

Men i denne måned rapporterede Amnesty International, at »stramningen overfor fredelige aktivister er intensiveret som et direkte resultat af Kinas værtskab for OL. Adskillige aktivister (...) er blevet valgt som mål fordi de direkte har sammenkædet menneskerettigheder og OL, og de har været blandt dem, der er blevet behandlet hårdt.«

Ved et menneskeretsforum i Beijing i sidste uge udtrykte en kinesisk embedsmand det, som den kinesiske befolkning har måtte sande inden for de sidste årtier: »Udviklingen af menneskerettigheder er en gradvis proces.«

ring af menneskerettighederne i Beijings optik.

Intet mirakel

Men trænerne gør ikke ind i himlen. Det eksemplificerer de tre, der er blevet citeret ovenfor. De har trods alt mere end ros til overs for styret, og er blevet straffet for lige det.

Li Datong blev fyret fra sit job som redaktør efter at have trykt artikler, der gik mod partiets linje. Xu Zhiyong er flere gange blevet tilbageholdt af politiet pga. hans involvering i politisk følsomme retssager. Og Yu Xiaogang er blevet truet af myndighederne og forbudt at rejse udenlands pga. sin kritik af Beijings miljøpolitik.

Vurderingen af Kinas menneskerettigheder i dag vinder også betydeligt ved at blive sammenlignet med folkerepublikkens første årtier, hvor styret stod i spidsen for masse mord, masseforfølgelser, og befolkningen blev udsult.

Stadig grænser

Billedet af menneskerettighederne i landet er grumset. I Beijing understreges det, hvor langt landet er nået. Udenfor Kina lægges der vægt på, hvor langt Kina har igen.

Eksempelvis er det rigtigt, at religionsudøvere har det bedre end før, men troende, der ikke underkaster sig partiets magt, forfølges fortsat.

Mens størstedelen af befolkningen har valgt, er det dog kun til valg på det laveste niveau inden for regeringsapparatet – som under alle omstændigheder er underlagt kommunistpartiet.

Medierne er mere åbne, men kritik af det politiske system og landets øverste ledelse straffes. Og selvom kinesere oftere giver udtryk for deres meninger, kan kritiske kommentarer i det offentlige rum fortsat føre til flere års fængsel.

På trods af at regeringen har vedtaget et hav af nye love, der på papiret beskytter rettigheder, så giver den fortsatte manglende adskillelse mellem den lovgivende, udøvende og dømmende magt